

банкам, а й самим сільськогосподарським підприємствам. Отже, для ефективного розвитку агропромислового комплексу необхідно в першу чергу вирішити проблему фінансування сільськогосподарських підприємств.

Висновки. Вважаємо що для ефективного розвитку агропромислового комплексу необхідно передусім вирішити проблеми: стабільної економічної ситуації в галузі, фінансування та підтримки прибутковості сільськогосподарських товаровиробників, забезпечення продовольчої безпеки, конкурентоздатних товаровиробників у міжнародному поділі праці.

Список використаних джерел

1. Агропромисловий комплекс країни: стан, тенденції та перспективи розвитку. – К. : ННЦ ІАЕ, 2011. – 311 с.
2. Трансформаційні процеси в аграрній сфері регіону /В. Амбросов // Економіка України. – 2011. – № 7. – С. 64.
3. Государственное регулирование и кредитование сельского хозяйства в Великобритании и США / А. Юдин //Международный сельскохозяйственный журнал. – 2012. – № 7. – С. 23-29.
4. Особливості розвитку системи сільськогосподарського кредитування в зарубіжних країнах / А. В. Сомик //Економіка АПК. – 2011. – № 6. – С. 86-90.
5. Ипотека – механизм эффективного использования ресурсов / А. Т. Евтух – Луцк: Волынская областная типография. – 2011. – С. 146-147.
6. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / [А.С. Філіпченко, В.С. Будкін, А.С. Гальчинський]. – К.: Либідь. – 2010. – 470 с.

Аннотация. Рассмотрено современное состояние и проблемы финансово-кредитного обеспечения эффективного функционирования предприятий АПК Украины в условиях финансово-экономического кризиса.

Ключевые слова: государственная политика, бизнес, кредитование, малое предпринимательство, финансовый кризис, предприятия сельскохозяйственной отрасли, страхование, банковские кредиты.

Abstract. The article considers the current status and problems of financial and credit the effective functioning of agricultural enterprises of Ukraine during the financial and economic crisis.

Keywords: public policy, business, lending, small business, financial crisis, the agricultural sector insurance companies, bank loans.

УДК 331.522.4:331.526

О.В. Чубайко, кандидат економічних наук, доцент ПДАТУ,

М.Є. Сімашкевич, здобувач

ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПОЛІТИКА ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В МІСТІ

Викладені питання розвитку трудового потенціалу та політики зайнятості населення в місті Кам'яниці-Подільському.

Ключові слова: трудовий потенціал, зайнятість, місто, населення, працевлаштування.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Актуальність питань розвитку трудового потенціалу та зайнятості населення в українських містах посилюється щороку. Головною метою місцевого економічного розвитку є підвищення рівня та якості життя населення. Саме завдяки політиці зайнятості можливо забезпечити зростання обсягів виробництва продукції та надання послуг, збільшення кількості якісних робочих місць, сприяти зростанню добробуту громади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Над проблемами трудового потенціалу та політики зайнятості працюють в економічній науці України такі провідні науковці як Богиня Д.П., Онищенко В.П., Геєць В.М., Долішній М.І., Бандура С.І., Писаренко С.М. та інші. Але й на сьогодні ці питання становлять перспективу в довгостроковій політиці міст у сфері зайнятості.

Постановка завдання: дослідження питань розвитку трудового потенціалу та зайнятості населення в місті.

Вклад основного матеріалу дослідження. Однією з найбільш суттєвих проблем сучасної України залишається досягнення стабільного економічного зростання. До числа факторів, що здійснюють безпосередній вплив на економічний розвиток, безперечно, належить формування і реалізація трудового потенціалу та політики зайнятості населення.

Демографічні процеси та основні важелі демографічної політики залежать від економічного та соціального розвитку міста. Забезпечення демографічного відтворення населення також залежить від поліпшення матеріального добробуту і умов проживання людей.

Розподіл населення за віком в місті Кам'янці-Подільському свідчить, що чисельність населення працездатного віку, яке здійснює значний вклад в наповнення бюджету, складає 53,2% від загальної кількості (102265 осіб), тобто на сьогодні одного пенсіонера утримує 3 працюючих особи. Також трудовий потенціал міста (особи віком від 0-24 роки) становить 30,6% від загальної кількості населення.

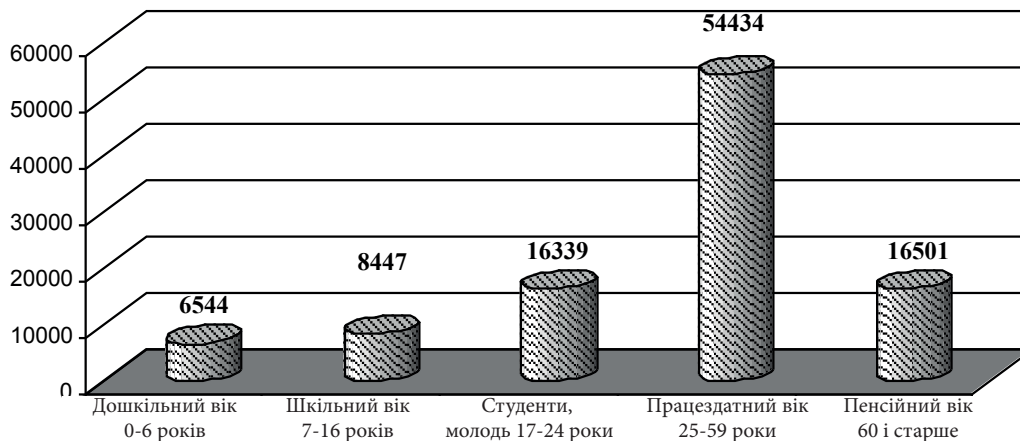

Рис. 1. Віковий розподіл населення

Протягом останніх п'яти років в місті спостерігаються позитивні темпи народжуваності.

Аналіз міграційного балансу населення м. Кам'янця-Подільського свідчить про зменшення прибулих громадян до міста за останні два роки. Це пояснюється тим, що за структурою населення в місті нараховується близько 15,0 тис. студентів професійно-технічних та вищих навчальних закладів, які мігрують з початком навчального року та його закінченням. Міграційний баланс становить 242 особи (прибуло – 1685 осіб, вибуло – 1927 осіб).

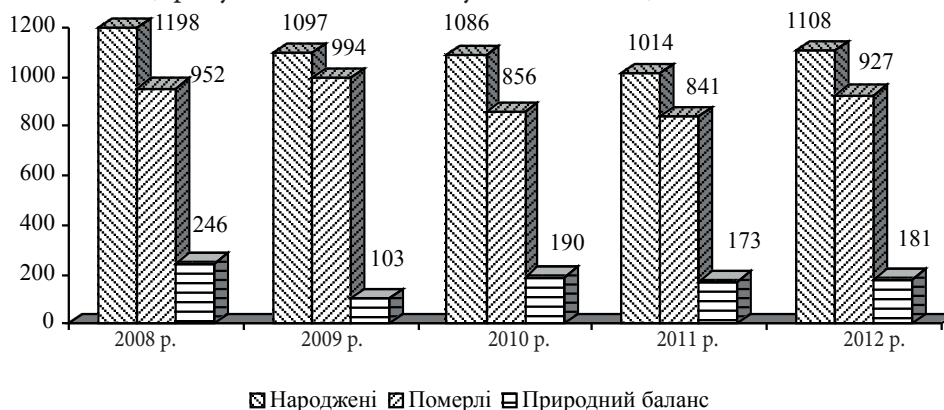

Рис. 2. Природний приріст населення

2012 року організація зайнятості населення в місті здійснювалась у відповідності до завдань міської програми зайнятості населення на 2012-2014 роки.

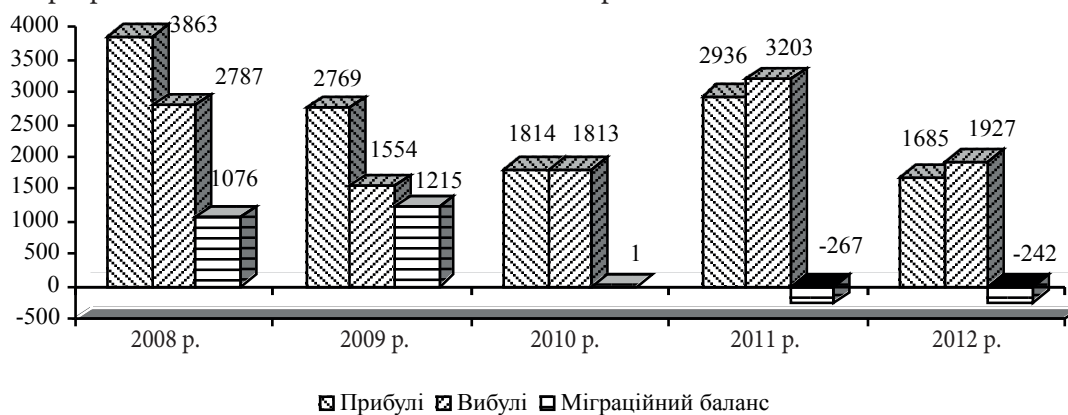

Рис. 3. Міграційний баланс

Політика зайнятості характеризувалась позитивним приростом основних показників цієї сфери: створенням умов для самостійної зайнятості населення, визначенням пріоритетів розвитку галузей економіки з позицій створення робочих місць, створенням умов для надійного і соціального захисту незайнятого населення, збалансуванням обсягів підготовки кадрів їх освітнього потенціалу і попиту в робочій силі на ринку праці, підвищенням стимулюючої ролі оплати праці.

Завдяки поліпшенню економічного клімату, розвитку малого і середнього бізнесу, посиленню контролю за дотриманням вимог трудового законодавства, показників соціально-економічного та культурного розвитку у місті за останні два роки відмічається сталий показник кількості зайнятих громадян в усіх галузях економіки.

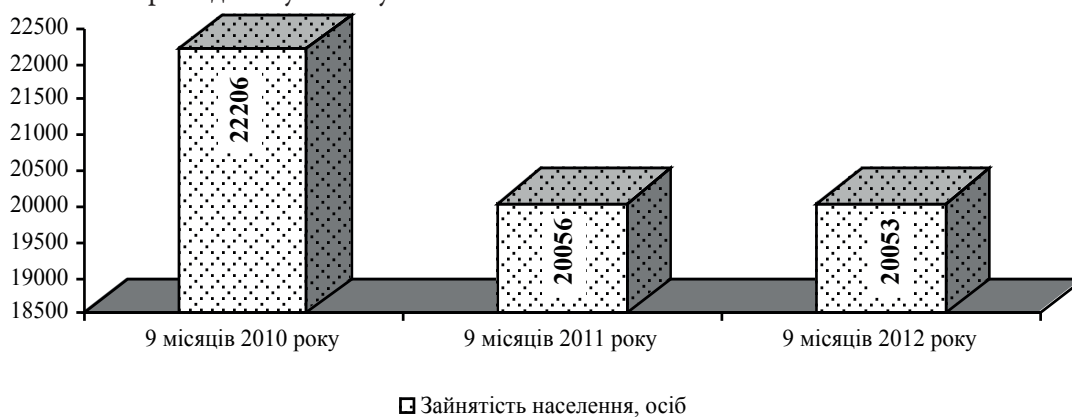

Рис. 4. Динаміка зайнятості населення

На виконання заходів Програми проведено аналіз використання робочої сили на підприємствах, в організаціях та установах міста і встановлено, що протягом 9 місяців 2012 року на підприємствах основного кола звітності (109 ПОУ) було зайнято 20053 особи, що на 3 особи менше, ніж відповідного періоду 2011 року. Зокрема, найбільший відсоток зайнятості громадян припадає на галузі державного управління (58%) та промисловості міста (30%).

Програмою було передбачено протягом 2012 року на підприємствах усіх форм власності створити 2120 нових робочих місць. Фактично введено в дію 2566 робочих місць, що на 21,0% більше до річного плану та на 358 робочих місць або 16,2% більше в порівнянні з 2011 роком (2011 року – 2208 робочих місць).

2012 року в місті створено:

- для найманих працівників юридичних осіб (706 робочих місць);
- для найманих працівників у фізичних осіб-підприємців (1461 робоче місце);
- для фізичних осіб підприємців (399 робочих місць).

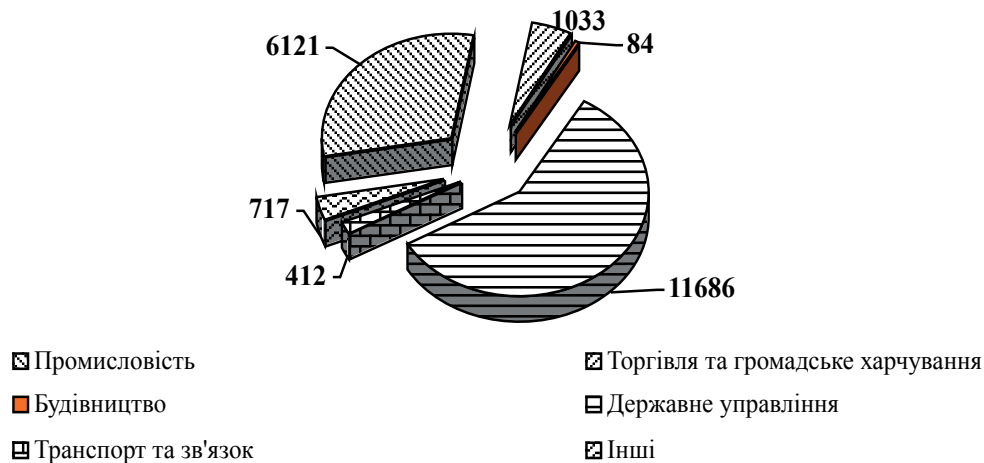

Рис. 5. Розподіл зайнятості населення по галузях економіки

Найбільше працівників вивільнено з таких підприємств як факультет військової підготовки КПНУ – 41 особа, Кам'янець-Подільська міська санітарно-епідеміологічна станція – 35; КП «Житловик» – 13; Кам'янець-Подільська ОДПІ – 9; в/ч А-1107 – 8 осіб.

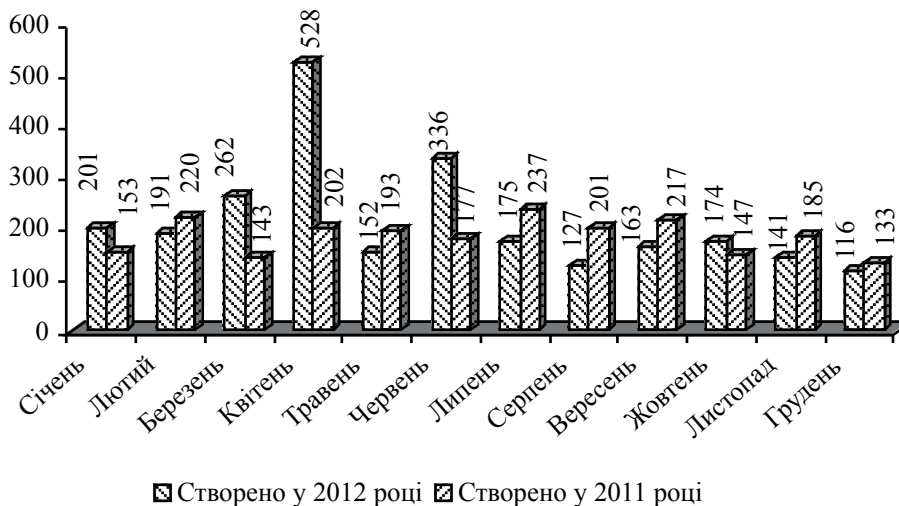

Рис. 6. Динаміка створення нових робочих місць у 2011 та 2012 роках.

Аналіз звільнення з роботи працівників у юридичних та фізичних осіб, свідчить, що звільнення у фізичних осіб залишається майже на одному рівні впродовж трьох років діяльності. Проте роботодавці-юридичні особи суттєво зменшили рівень звільнення працівників 2011 року, який залишається сталим і 2012 року.

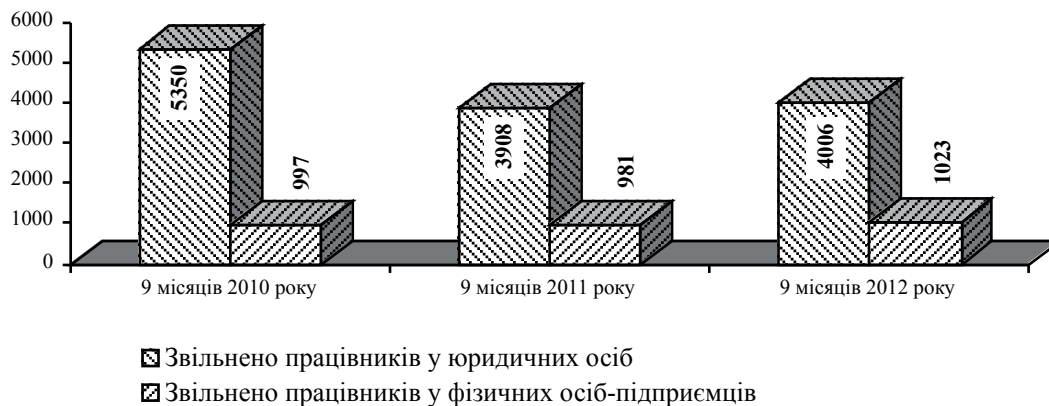

Рис. 7. Динаміка звільнення працівників

Протягом останніх трьох років відслідковується тенденція зростання кількості працевлаштованих у юридичних осіб. Це свідчить, що головними роботодавцями міста є мале підприємництво та промисловість міста, які в свою чергу забезпечують соціальні гарантії працюючим.

Протягом 2012 року на обліку в міському центрі зайнятості перебувало 6525 незайнятих громадян. Прогнозними показниками Програми зайнятості передбачалося, що 2012 року до центру звернеться 5540 незайнятих осіб. Фактично звернулось 5131 особа незайнятого населення, що на 240 осіб більше, ніж 2011 року.

Станом на 01.01. 2013 року на обліку перебувало 1487 незайнятих осіб, в т.ч. 1483 безробітних особи.

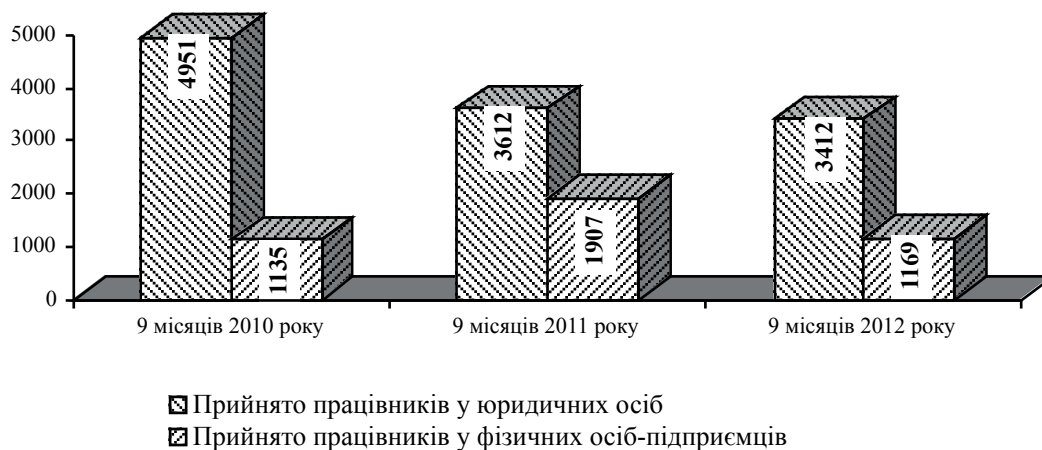

Рис. 8. Динаміка працевлаштування

У результаті реалізації програми зайнятості населення протягом звітного періоду 4686 громадян, які перебували на обліку в центрі зайнятості, були охоплені активними заходами сприяння зайнятості.

Основними формами активної політики зайнятості є працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця, організація громадських робіт, професійне навчання та перенавчання.

На професійне навчання і перенавчання направлено 583 безробітних. Звітного періоду проходили професійне навчання 782 безробітних. Професійне навчання закінчили 613 осіб, з яких 455 осіб (74,2%) були працевлаштовані за допомогою служби зайнятості.

Програмою зайнятості на 2012 рік передбачалося направити на тимчасові громадські роботи 580 безробітних, однак тимчасово працевлаштовано 656 безробітних осіб.

Протягом 2012 року на 73 підприємствах, організаціях і установах міста працевлаштовані 100 безробітних осіб з наданням дотацій (з них 47 осіб, які потребують соціального захисту і 1 особа з інвалідністю).

Звітного періоду після відвідування безробітними семінарів з орієнтації самозайнятості на підприємницьку діяльність 43 особи вирішили відкрити власну справу.

Станом на 01.01. 2013 року рівень безробіття становив 2,1%.

На 01.01. 2013 року потреба підприємств, установ та організацій міста в працевлаштуванні склала 43 вакантних посади, що на 13 вакансій менше, ніж 2011 року. На одне вільне робоче місце на початок поточного року по місту претендувало 35 осіб.

Загальна кількість вакансій 2012 року становила 3653 (на 132 вакансії більше, ніж за відповідний період 2011 року (3785)). За звітний період переважали вакансії за розмірами заробітної плати від мінімальної до середньої заробітної по місту (2179,82 грн.).

Програмою зайнятості 2012 року було заплановано працевлаштувати 3245 осіб, але фактично за сприянням служби зайнятості отримали роботу 3248 незайнятих громадян.

Однією з вразливих категорій, яка потребує допомоги всіх інституцій держави, є особи з особливими потребами. До служби зайнятості протягом звітного періоду звернулось 134 інваліди. У результаті наданих послуг 16 осіб залучено до професійного навчання, 7 осіб брало участь в громадських роботах, 37 осіб працевлаштовано.

З Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття на заходи програми було використано 13,4 млн. грн.

Висновки. Для ефективного використання трудового потенціалу як головного чинника виробництва та сприяння зайнятості населення пріоритетним завданням є формування якісного людського потенціалу з високим рівнем загальної та професійної освіти, його відповідності потребам економіки, з високою культурою праці, схильністю до інновацій, мобільністю і здатністю адаптуватися до нових умов трудової діяльності.

Серед проблем, які необхідно вирішити, є незбалансованість попиту і пропозиції на ринку праці, недостатня якість підготовки кадрів, структурна невідповідність професійної підготовки кадрів актуальним потребам економіки, відсутність обґрунтованих прогнозів щодо перспективної потреби галузей у кадрах, розширення сфери застосування праці, сприяння зайнятості населення, а також громадян, які потребують соціального захисту.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про зайнятість населення» № 804-ХІІ (804-12) від 01.03. 91 р. зі змінами та доповненнями.
2. Державна служба зайнятості України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www. dcz .gov.ua. control](http://www.dcz.gov.ua.control).
3. Державний комітет статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www. ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua).
4. Злупко С. М., Радецький Й.П. / Людський потенціал, зайнятість і соціальний захист населення в Україні: Навч. посібник / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка / М. М. Мартиняк (ред.). – Л.: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007.
5. Федоренко В.Г., Денисенко М.П., Бреус С.В., Пінчук Ю.Б. Ринок праці в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку. // Ринок праці та зайнятість населення. – 2012. – № 1. – С. 5-8.

Аннотація. Изложены вопросы развития трудового потенциала и политики занятости населения в городе Каменце-Подольском.

Ключевые слова: трудовой потенциал, занятость, город, население, трудоустройство.

Abstract. The questions of labor potential and employment policy in Kamenetz-Podolsk.

Key words: employment potential, employment, the city population, employment.

УДК 338.2

В.Є. Лучик, кандидат фізико-математичних наук, доцент,

С.Д. Лучик, доктор економічних наук, професор ПДАТУ

СУЧАСНІ МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Дана класифікація сучасних методів забезпечення політики регіонального розвитку, їх оцінка при визначенні пріоритетних шляхів розвитку держави та регіонів. Показано, що основними методами є прогнозування, планування і програмування.

Ключові слова: політика регіонального розвитку, метод, прогнозування, планування, програмування.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями Тільки через механізми політики регіонального розвитку як важливого елемента загальнонаціональної стратегії можна активізувати внутрішні потенціали регіонів для соціально-економічного зростання територій і держави у цілому. Саме така політика